

hazai gyárak, melyek villamosenergiájukat hőerőművektől kapják. A csepeli gyár évi kapacitása 4 ezer tonna, a felsőgallaié 4.5 ezer, az ajkaié 10 ezer. A feldolgozás alatt a bauxit értéke 60-szorosra emelkedik. Az USA-ban ez a viszonyszám csak 15 körül mozog. Ennek oka főleg az, hogy vizierőtelepeik $\frac{1}{2}$ —3 békefilléres árért szolgáltathatnak 1 kWó-t. Ha egész évi bauxittermelésünket magunk akarnók alumíniummá feldolgozni, ehhez egész évi széntermelésünk sem volna elegendő. Ezért kénytelenek vagyunk bauxitunkat exportálni.

Csáthy Dénes

Fegyvernemek együttműködése támadó harcban.

(Megjelent az Orosz Katonai Szemle 1946. évi 2. számában.)

A háborúban ma már a fegyvernemek együttműködése elengedhetetlen. Jó összműködéssel kisebb erejű csapat is nagy feladatokat oldhat meg, míg egy meg nem szervezett támadásnál a támadó gyalogság fog aránytalanul nagy vérvesztességet fizetni a vezetés hibái miatt, eltekintve attól, hogy a támadási cél elérése is valószínűtlen.

A. Janovszki szovjet hadseregbeli tábornok hosszabb cikkben ismertette a Vörös Hadsereg fegyvernemei közötti együttműködés fontosságát.

Szerinte az együttműködés a korszerű harc alapja és a helyesen megszervezett együttműködés nem más, mint a csapatok harcténykedésének összhangba hozása, az egyes fegyvernemek harctехnikai tulajdonságának megfelelő, legcéltudatosabb kihasználásával.

Általában a gyalogság, tüzérség, páncélosok és repülők együttműködéséről beszélünk.

Támadóharcban különösen a lövészszázlójak, a tüzérsztályok, valamint a páncélosok közötti összműködés megszervezése elengedhetetlen, ugyanis a lövészszázlój képezi az együttműködés legfontosabb egységét.

Az együttműködést már előre jól meg kell szervezni és pedig a harc egyes mozzanatai szerint. Először a csapatok működését, — a rohamig, majd a rohamot, később az előretolt állások elfoglalását, a közelebbi feladatok végrehajtását és végül az üldözést kell összhangba hozni.

Az összműködéssel kapcsolatban a parancsnoknak a legrészletesebben kell kiadni parancsait, meg kell határozni, hogy ki-kivel, mikor és milyen módon működjék együtt.

Az összműködés szabályozásánál alapot adnak az ellenség részéről rendelkezésre álló adatok és a terep jellege.

Ismernie kell az ellenség műszaki zárait, a tüzérség, aknavetők és egyéb tűzgépek elhelyezését, a rendelkezésre álló ellenséges páncélos erőket, terep szempontjából a főellenállási vonal legelőnyösebb támadási irányait, az ellenség védelmi rendszerének kiegészítését, tartalékainak elhelyezését stb.

Ezek birtokában dolgozza ki a parancsnok a többi együttműkö-

désre utalt fegyvernem parancsnokainak szakvéleménye szerint az együttműködés részleteit, melynek a támadási cél eléréséig folyamatosnak kell végig maradnia. Ezt a folyamatosságot csak a jól megszervezett hírendszerek biztosíthatja.

A háborús tapasztalatok alapján különösen a tüzelés beszüntetésére és megnyitására fontos előre megbeszélte jelzéseket megállapítani. A jelzések rövidek legyenek, melyeket minden fegyvernem minden tisztje ismerjen. Hosszabb összetett jelek a tapasztalatok szerint nem megfelelőek, különösen a páncélosok szempontjából.

Meg kell előre állapítani a célmegjelölési módokat. Erre legalkalmasabb a nyomjelző lövedék. Rakéták esetén legfeljebb csak három szín alkalmazandó, mert színek kombinálása harközben a megértést csak megnehezíti.

Igen fontos az állandó kölcsönös tájékoztatás.

Janovszki tábornok szerint a Vörös Hadseregénél a tájékoztatás mindig alulról felfelé történt. A tájékoztatáshoz természetesen, ha a harc helyzet megengedi, legjobb a parancsnokok személyes közbelépése. Az együttműködésre utalt fegyvernemek közös parancsnoka mindig ott legyen, ahol a helyzet legkomolyabb, mert személyes közbelépésével és harc irányításával a legnehezebb helyzetben is biztosíthatja az utalt fegyvernemek együttműködését.

Az együttműködés a támadó gyalogság érdekében történik, cél tehát az, hogy a gyalogság erejét a közelharcig megóvjuk, a közelharc sikereit pedig páncélosok, repülők és tüzérség támogatásával biztosítjuk.

Harcban a küzdő gyalogság sikere érdekében a parancsnok döntő eszköze a tüzérség és a páncélos.

a) A gyalogság szorosan zárkozzék fel a saját tüzérség lövedékeinek hatáskörletéhez. Saját tüzeszközeivel köteles a tüzérségi tüzhöz alkalmazkodni. Ugyanis a tüzérség tüzének áthelyezése miatt a gyalogságnak sokszor nagyobb szökést kell végrehajtani, azt a saját fegyvereinek kell ekkor támogatni.

b) A gyalogság a páncélosokat tántoríthatatlanul kövesse. A páncélos fegyverek tüzének oltalma alatt a gyalogság nyomuljon előre, viszont biztosítsa a gyalogos a páncélost az ellenséges romboló járőröktől, páncéltörőktől stb.

A gyalog parancsnok a páncélos parancsnokkal pontosan beszélje meg az előnyomulás irányát, vagyis, hogy hol és milyen módon haladjanak a páncélosok a gyalogságon át, milyen akadályokon törjenek át és a gyalogság milyen módon nyújtson támogatást a páncélosoknak. Beszélje meg továbbá, hogy mik a célok megjelölésének részletei és mit cselekedjék a gyalogság, ha a páncélosoktól lemaradna.

Harcban a páncélos útát tör a gyalogság számára az ellenség védelmi övében. A gyalogság összes tüzeszközével támogassa a páncélosok előretörését, és igyekezzék az ellenség tüzfészkeit lekötöni. A gyalogos a páncélosokat ugyanis támogassa, hogy szükség esetén a páncélosok mögött bármely pillanatban támadásba menjen át és az elért vonalat így biztosítsa.

Amint a főellenállási vonalat a gyalogság és a páncélos áttörte, a páncélos előretör és megkezdi az üldözést. A gyalogos ebben az esetben se maradjon le a páncélosoktól, kapaszkodják fel a harckocsikra és vegyenek részt az ellenség üldözésében.

c) A repülőekkel való együttműködésnél különösen fontos a megbízható célmegjelölés. A repülők által leküzdendő főbb célpontok a tüzer, aknavető és páncélelhárító tüzelőállások, ellentámadó páncélosok és összevont tartalékok gyülekezési helyei, valamint ezek felfejlődési útvonalai.

Együttműködésnél feltétlenül szükséges:

1. a légítámadás időpontjának megállapítása,
2. a földi- és légi jelzőszolgálat megszervezése,
3. az összeköttetés fenntartása minden híradó eszköz kihasználásával.

Janovszki tábornok előadásából kitűnik, de saját haditapasztalataink is azt mutatják, mint a már a tárgy elején is rátértem, hogy a mai korban a fegyvernemek állandó és kölcsönös összműködése nélkülözhetetlen.

Minél jobban fejlődnek a korszerűsítés következtében a tüzgépek, annál jobban fog rászorulni a gyalogság a többi fegyvernemek támogatására, ugyanis a terep elfoglalása az összes fegyvernemek együttes, — míg a terep megtartása és biztosítása továbbra is főként a gyalogság feladata lesz.

Vörös Tibor

Lövészezred ellátó szolgálatának tevékenysége.

(Megjelent az Orosz Katonai Szemle 1946. évi 15. számában.)

I. Lebegyev ezredes cikkében az ellátó szolgálat tevékenységének kiképzői számára tanácsokat és útmutatást ad egy vezetési gyakorlat keretében végrehajtandó, úgynevezett módszeres foglalkozásra.

Az anyagi ellátó szolgálat kiképzését több olyan tisztii foglalkozásnak kell megelőznie, melynek keretében a parancsnokok törzseibe beosztottak, — elsajátítják az arcvonal mögötti részek megszervezése és rendeltetésének elveit, — tehát meg legyen a tudásuk, — képesek legyenek arra, hogy a csapatot lőszerrel, élelemmel, üzemanyaggal ellássák; — tájékozottak legyenek az egészségügyi és állategészségügyi szolgálatról, — a szákmányolt és harcban nem szükséges anyagok elszállításáról stb., stb.

Minden tisztnek ismernie kell, melyik az az egység, melynek ellátásáról gondoskodni kell (hadrend ismerete, napi felvételezés mennyisége stb.), ismernie kell minden fegyverlőszer kiszabását és a lőszer tárolási helyét. Pl. a kézi géppuska (golyószóró) lőszer kiszabata 800 darab, ebből a golyószórónál, — segédírányzónál — két tár (98 darab), a zászlóalj ütközetvonalánál 490, ezred ütközetvonalánál 212 darab — Súlyadata: ütközetlépcsőnél (ládákban) 24,8 kg, ezrednél tárukban, ládákban 58 kg.

Ilyen és hasonló, az utánpótlásra vonatkozó számszerű adatok